

Najdoskonalsza droga miłości

Rady św. Pawła dotyczące miłości

„Umiłowani, miłujmy się nawzajem, gdyż miłość jest z Boga, i każdy, kto miłuje, z Boga się narodził i zna Boga. Kto nie miłuje, nie zna Boga, gdyż Bóg jest miłością” — 1 Jana 4:7-8.

Chrześcijanie co do zasady wiedzą, że 13 rozdział pierwszego Listu do Koryntian jest „rozdziałem miłości” w Piśmie Świętym. Podobnie, z reguły dość powszechną wiedzą wśród chrześcijan jest to, że Jan 3:16 mówi nam o tym, że miłość Pana Boga do ludzkości była tak wielka, że dał On swojego jedyne Syna, aby umarł w celu odkupienia nas wszystkich. Związek pomiędzy tymi dwoma fragmentami jest istotny. Św. Paweł, w swoim Liście do Koryntian, opisuje wiele aspektów miłości na podstawie zachowań oraz działań, które ona wywołuje. Święty Jan opisuje najwspanialszą manifestację miłości, którą znamy – ofiarę złożoną przez Pana Boga z życia Jego jedyne Syna oraz dobrowolne położenie swego życia w ofierze przez Pana Jezusa, jako ofiara okupowa za wszystkich ludzi. W pewnym sensie, postępowanie Pana Boga było czymś naturalnym, ponieważ Jan mówi nam, że „miłość jest z Boga”, a „Bóg jest miłością” (1 Jana 4:7-8). Charakter Naszego Stwórcy doprowadził do tego, że wyratował On ludzkość z grzechu i śmierci. „Bóg zaś daje dowód swojej miłości ku nam przez to, że kiedy byliśmy jeszcze grzesznikami, Chrystus za nas umarł” – Rzym. 5:8. To, co opisaliśmy przy pomocy świadectw z Pisma Świętego, jest „doskonałą miłością” – miłością Bożą, która pochodzi od Pana Boga, miłością, która jest istotą Jego natury i charakteru. To właśnie jest to, co apostoł Paweł stara się opisać w 13 rozdziale Pierwszego Listu do Koryntian aby pomóc nam, byśmy mogli lepiej to zrozumieć. Po opisanie darów ducha świętego w rozdziale 12 podsumowuje on te myśli i zarazem wprowadza nas do rozdziału 13 poprzez słowa: „Starajcie się tedy usilnie o większe dary łaski; a ja wam wskażę drogę jeszcze doskonalszą” (1 Kor. 12:31).

Agape

W języku, w którym napisany był pierwotnie Nowy Testament, wszystkie wyrazy przetłumaczone jako „miłość”, a które zostały do tej pory przytoczone w tym artykule, pochodzą z greckiego słowa *agape* (lub jako forma czasownika – *agapao*). Również w 13 rozdziale Pierwszego Listu do Koryntian każde słowo „miłość”

jest przetłumaczone z greckiego *agape*. Czym jest miłość *agape*?

Agape – miłość doskonała, miłość Boska, jest to słowo często używane do opisywania miłości w Nowym Testamencie. Występuje ono 257 razy. Drugim po nim najczęściej używanym słowem przetłumaczonym jako „miłość” jest *phileo* (czułość), które odnajdujemy w Nowym Testamencie 54 razy, a kolejne to *philadelphia* (miłość do naszych braci) występujące 7 razy. Często podawaną definicją *agape* jest ta, że jest to miłość bezinteresowna – miłość, która nie jest powodowana korzyściami własnymi. Nie ma żadnych warunków i oczekiwań związanych z tym rodzajem miłości, takich jak na przykład: „Jeśli to dla mnie zrobisz, będę cię kochać”. *Agape* jest miłością, która nie stawia wymagań temu, którego dotyczy. Jest to miłość, która nie oczekuje niczego w zamian. To miłość nawet do tych, których możemy uważać za nieprzyjaciół. Pan Jezus wyraża to słowami: „A jeśli miłujecie tych, którzy was miłują, na jakąż wdzięczność zasługujecie? Wszak i grzesznicy miłują tych, którzy ich miłują. Ale miłujcie nieprzyjaciół waszych i dobrze czyńcie, i pożyczajcie, nie spodziewając się zwrotu, a będzie obfita nagroda wasza, i synami Najwyższego będziecie, gdyż On dobrotliwy jest i dla niewdzięcznych, i dla złych” (Łuk. 6:32,35).

Inna definicja *agape* to miłość oparta na wspólnych cechach. Na przykład, możemy pomyśleć lub powiedzieć: „Jesteś moim bliźnim, dlatego cię miłuję” lub „Jesteś stworzeniem Bożym, dlatego cię miłuję, ponieważ kocham i doceniam wszystkie rzeczy, które zostały stworzone przez Naszego Stwórcę”, albo „Jesteś moim współtowarzyszem wędrówki po Wąskiej Drodze, która wiedzie do życia; dlatego, troszczę się o ciebie i zrobię wszystko, co w mojej mocy by cię wspierać i ci dopomagać”. Ten sposób rozumienia *agape* sugeruje, że istnieje specjalna powinność miłości i troski, którą jesteśmy winni sobie nawzajem ze względu na łączące nas cechy wspólne. Niektóre źródła badań nad Biblią opisują zatem *agape* jako miłość opierającą się na zasadach. Poniżej przedstawione są definicje pochodzące z trzech źródeł:

„*Agape* jest to miłość spontaniczna, nie troszcząca się o swoje. Jest to miłość oparta »na zasadach«” (*The Companion Bible*, red. E. W. Bullinger).

„[*Agape*], generalnie rzecz ujmując, oznacza moralną zycziwość, która wynika raczej z szacunku, zasad lub obowiązku, niż z atrakcyjności lub wdzięku [...], miłość dla tych, którzy na nią nie zasługują, pomimo rozczarowań i odrzucenia z ich strony [...]. Chociaż

agape jest bardziej związana z zasadą moralną niż z upodobaniami lub sympatiami, nie oznacza ona oziębłej uprzejmości religijnej wynikającej jedynie z obowiązku, jak dowodzą tego przykłady biblijne” (*Baker Encyclopedia of the Bible*, red. Walter A. Elwell).

Vine's Expository Dictionary of New Testament Words [„Słownik Vine'a objaśniający słowa Nowego Testamentu”] zawiera wspaniałe, gruntowne rozważania dotyczące miłości *agape*: „Agape i agapao są użytym Nowym Testamencie do:

(a) opisanie postępowania Pana Boga względem Swojego Syna (Jan 17:26); względem ludzkości w ogóle (Jan 3:16; Rzym. 5:8) oraz względem tych, którzy wierzą w Pana Jezusa Chrystusa (Jan 14:21);

(b) przekazania Jego dzieciom Jego woli dotyczącej ich zachowania wobec siebie (Jan 13:34) i wobec wszystkich ludzi (1 Tes. 3:12; 1 Kor. 16:14; 2 Piotra 1:7);

(c) wyrażenia **podstawy natury** Pana Boga (1 Jana 4:8).

Miłość może być poznana jedynie poprzez **działanie**, które ona powoduje. Boża miłość widoczna jest w **darze**, którym był Jego Syn (1 Jana 4:9-10). Nie jest to oczywiście miłość wynikająca z upodobania lub sympatii, to znaczy, że nie została ona wywołana jakąkolwiek **doskonałością** u osób, których ona dotyczy (Rzym. 5:8). Było to działanie **Bożej woli** podejmującej przemyślaną decyzję, bez podania przyczyny, poza tą, że było to działanie zgodne z charakterem Pana Boga (por. 5 Mojż. 7:7-8).

Taką miłość wśród ludzi okazywał [...] Pan Jezus Chrystus (2 Kor. 5:14; Efezj. 2:4; 3:19; 5:2), miłość chrześcijańska jest owocem ducha rozwijającym się w wierzących (Gal. 5:22).

Miłość chrześcijańska [...] okazywana braciom albo też wszystkim ludziom, nie jest impulsem wynikającym z **uczuć**, nie zawsze wiąże się z naturalnymi **sympatiami**, ani nie kieruje się jedynie ku tym, z którymi jesteśmy związani. Miłość szuka dobra wszystkich (Rzym. 15:2) i nikomu **nie czyni krzywdy** (Rzym. 13:8-10); miłość szuka okazji, aby czynić »dobrze [...] **wszystkim**, a najwięcej domownikom wiary« (Gal. 6:10). Zobacz też: 1 Kor. 13 oraz Kol. 3:12-14”.

13 rozdział Pierwszego Listu do Koryntian zawiera wspaniałą, szczegółowy opis miłości *agape* sporządzony przez apostoła Pawła – w jaki sposób manifestuje się poprzez działanie, tolerancję i opanowanie.

Mówi on po pierwsze, że miłość jest **cierpliwa**. Wszyscy różniemy się od siebie i nawet ci, którzy są naszą rodziną, współmałżonkami, braćmi, mówią rzeczy lub zachowują się w sposób, który może nas zaskoczyć lub zirytować. Miłość powinna kierować nami, abyśmy byli

cierpliwi i akceptowali te różnice.

Kiedy te odmienności lub rozdrażnienie wystawiają naszą cierpliwość na próbę i czujemy, że musimy im zwrócić uwagę, miłość powinna powstrzymać nas przed używaniem ostrych słów. Jest tak dlatego, że miłość jest **uprzejma** w swoim postępowaniu.

Miłość **nie jest zazdrosna**. **Nie zazdrości** tego, co posiadają lub czym cieszą się inni. U podstaw miłości *agape* leży poszukiwanie i czynienie tego, co jest dobre dla innych i co będzie dla nich błogosławieństwem, nawet naszym własnym kosztem lub na naszą niekorzyść. Zapewniając okup, tak Pan Bóg, jak i Pan Jezus pokazali działanie tej zasady. Zazdrość i zawiść są przeciwieństwem *agape*. Powinniśmy być czujni, by zauważać wszelką skłonność do zazdrości o związku, stan posiadania lub możliwości innych.

Miłość **nie przechwala się i nie jest arogancka**. Miłość powinna chronić nas przed obnoszeniem się wyjątkowymi czynkami, których dokonaliśmy lub sukcesami, które osiągnęliśmy. Czasem jest to bardzo trudne do osiągnięcia, jeśli zrobiliśmy coś wspaniałego dla innej osoby lub osiągnęliśmy sukces osobisty, a wydaje nam się, że druga osoba tego nie zauważa lub nie docenia.

Miłość **nie jest niekulturalna**. **Nie jest niegrzeczna**. Miłość skłania nas do kulturalnego oraz dyskretnego działania i wypowiedzania się w każdej sytuacji, niezależnie od działań lub słów innych.

Miłość **nie jest samolubna**. Tak łatwo jest w naszym życiu pełnym napięcia myśleć przede wszystkim o tym „czego ja potrzebuję”. Jeśli miłość kontroluje jednak nasze serca, będzie sprawiać, że będziemy w pierwszej kolejności szukać dobra innych.

Miłość **nie ulega łatwo złości**. Miłość nie będzie podejrzewać, że okazjonalny nieprzyjemny nastrój lub komentarz drugiej osoby jest atakiem, lub krytyką skierowaną w naszą stronę. Kiedy miłość przejmie całkowitą kontrolę, takie sytuacje nie obrócą się w kłótnię lub ostrą wymianę zdań.

Miłość **nie zachowuje w pamięci złych czynków** popełnionych przez innych. Miłość nie „prowadzi rankingów”. Miłość przebaczy zło, które ucierpimy i odrzuci pokusę by do tego wracać po jakimś czasie.

Miłość **nie zachwyca się złem**, lecz raduje się prawdy. Miłość chroni nas przed napawaniem się grzechami, upadkami i niepowodzeniami innych. Miłość przypomina nam, że „my też upadamy”, zauważa dobro w innych i cieszy się nim.

Miłość wszystko **znosi**. Zniesie nieporozumienia i urazy, które pojawiają się w każdym związku. Przykryje wszystkie te rzeczy w nadziei, że rozwiązanie problemu na

pewno się znajdzie, nawet jeśli nie nastąpi to od razu. Ważną rzeczą jest by nigdy nie pozwolić, by nasze serce zatwardziło się w stosunku do innych.

Miłość **zawsze ufa**. Przyjmuje za pewnik wszystkie słowa i działania podejmowane przez innych. Nie doszukuje się ukrytych motywów w tym, co inni mówią lub czynią. Nadzieja miłości **nigdy nie gaśnie**. Zawsze oczekuje najlepszego. Nadzieja miłości na pozytywny rezultat lub rozwiązanie problemu trwa, nawet gdy nie wydają się one prawdopodobne.

Miłość zawsze **trwa**. Może ona przetrwać wszystkie możliwe trudności.

Ostatnim określeniem miłości jest to, że ona **nigdy nie zawodzi**. Tak, jak słowo Pana Boga nigdy nie zawodzi odnośnie do wykonania tego, co On zamierzył (Izaj. 55:11), *agape*, która pochodzi od Pana Boga, też nigdy nie zawodzi. Miłość Boża przewyższa ułomności ludzkości. Jego miłość będzie skuteczna w wyzwoleniu ludzko-

ci ze skrajnego całkowitego upadku.

„A myśmy poznali i uwierzyli w miłość, którą Bóg ma do nas. Bóg jest miłością, a kto mieszka w miłości, mieszka w Bogu, a Bóg w nim. Miłujmy więc, gdyż On nas przedtem umiłował” – 1 Jana 4:16,19.

Św. Paweł podsumowuje swój opis *agape* wyjaśnieniem, że pozostałe elementy Bożego postępowania z ludźmi, takie jak prorocтва i dary ducha, przeminą, ponieważ wypełniły swój cel w przeszłym czasie i dyspensacjach. Trzy istotne elementy pozostaną – wiara, nadzieja i miłość. *Agape* jest z nich największą.

„Nowe przykazanie daję wam, abyście się wzajemnie miłowali, jak Ja was umiłowalem; abyście się i wzajemnie miłowali. Po tym wszyscy poznają, żeście uczniami moimi, jeśli miłość wzajemną mieć będziecie” – Jan 13:34-35.

Gilbert Tom (USA)